

IZVJEŠĆE O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI I ODRŽIVOSTI 2018.

Zagreb, lipanj 2019.

Sadržaj

Izjava Uprave	4
Odgovorno financiranje.....	5
HBOR Društvena odgovornost i održivost	7
Rizici i prilike	7
Materijalna pitanja i njihova važnost za HBOR.....	8
Ciljevi održivog razvoja i njihova važnost za HBOR	10
Zadovoljstvo korisnika.....	11
Jačanje dostupnosti informacija kroz mrežu područnih ureda.....	11
Informacije o proizvodima i uslugama	12
Financiranje podrška poduzetništvu i razvoju.....	13
Bolji uvjeti kreditiranja za EU projekte.....	13
S ESIF-om do upola niže kamatne stope za male i srednje poduzetnike	13
Mali i srednji poduzetnici – najbrojniji korisnici kredita.....	14
Posebne pogodnosti za žene poduzetnice.....	14
Snižavanje kamatnih stopa za zapošljavanje mladih i inovativne projekte	14
Investicijski krediti za ruralni razvoj	15
Podrška izvoznima	15
Studije slučaja	15
Ulaganje u kapital inovativnih i iskusnih poduzetnika	15
ESIF Fond rizičnog kapitala – akceleratora komponenta za uspješniji nastup na tržištu	16
Uz pomoć CROGIP-a do razvoja održivog tržišta vlasničkog kapitala u Hrvatskoj.....	16
Kreditom do poslovnog prostora i boljeg života u Đakovu.....	17
Uz sredstva za poduzetnike - početnike do suvremene poliklinike	17
Uz EU sredstva do novog suvremenog stroja i stručnog osposobljavanja za njegovo korištenje.....	18
Financiranje podrška zaštiti klime i okoliša	19
Naši programi i krediti	19
Povoljne kamatne stope za energetske učinkovitost i javnu rasvjetu.....	20
ESIF Krediti za energetske učinkovitost	20
ESIF Krediti za javnu rasvjetu	20
Studije slučaja	21
Pripreme za uvođenje novog financijskog instrumenta za očuvanje i održivo korištenje prirodnog kapitala	21

Kreditiranjem izvoza do fotanaponskih modula u Turskoj.....	22
Zamjenom javne rasvjete do uštede od 86 posto u potrošnji električne energije	22
U dijalogu sa zaposlenicima	23
Komunikacija sa zaposlenicima	23
Beneficije.....	24
Ravnopravnost spolova	25
Razvoj zaposlenika.....	26
Procjena radne uspješnosti	27
Zdravlje i sigurnost.....	27
Utjecaj na okoliš	29
Otpad.....	29
Opasni otpad	29
Ostali otpad.....	29
Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja	30
Papir i karton.....	30
Energija.....	30
Korporativno upravljanje	31
Upravljačka tijela	31
Praćenje usklađenosti	33
Javnost rada	33
Antikorupcija.....	34
Lokalne zajednice	36
Sponzorstva i donacije	36
Organizacijski profil	37
Vrijednosti	37
Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR.....	38
Članstva.....	39
Zainteresirane strane.....	40
Praksa izvještavanja.....	40
GRI tablica sadržaja	42

Izjava Uprave

Naše deseto, jubilarno Izvješće o društvenoj odgovornosti i održivosti prikazuje korake koje poduzimamo u skladu s rastućim očekivanjima i povećanjem svijesti o važnosti banaka, posebno razvojnih, u ostvarivanju ulaganja koja pozitivno utječu na održivi i ravnomjerni razvoj. Fokus ovogodišnjeg izvješća su pitanja društvene odgovornosti i održivosti.

U prethodnom izvješću HBOR-a istaknuta je potreba cjelovite procjene rizika i prilika okruženja - ekonomskih, društvenih i okolišnih - te procjene i ocjene važnosti pojedinih materijalnih pitanja za naše djelovanje. Taj smo ključan korak poduzeli prilikom pripreme ovog izvješća kako bismo unaprijedili kvalitetu upravljanja i izvještavanja o društvenoj odgovornosti i održivosti.

Identificirali smo materijalna pitanja i ciljeve održivog razvoja važne za HBOR, koji uz Pariški klimatski sporazum, predstavljaju referentni okvir djelovanja za banke članice Financijske inicijative UN-ovog Programa zaštite okoliša (UNEP FI) pa tako i HBOR-a.

Pitanja klimatskih promjena i zaštite okoliša, neravnomjernog razvoja i nepovoljnih demografskih trendova te važnost poticanja poduzetničkih inicijativa i ideja među različitim skupinama, a posebno ženama i mladima, postaju nezaobilazan faktor u donošenju odluka te su to područja kojima ćemo i mi posvetiti posebnu pažnju u budućnosti.

Tijekom 2018. godine započeli smo s pojednostavljivanjem i optimiziranjem ponude kreditnog programa HBOR-a kako bismo kvalitetnije i brže odgovarali na zahtjeve korisnika. Omogućili smo bolje uvjete kreditiranja za EU projekte i glavninu sredstava usmjerili na malo i srednje poduzetništvo, pogotovo u područjima s manje mogućnosti. Započela je i provedba financijskih instrumenata namijenjenih povećanju energetske učinkovitosti i modernizacije sustava javne rasvjete, ali i jačanju naših internih kapaciteta za provođenje projekata koji doprinose očuvanju i održivom korištenju prirodnog kapitala, kao i prilagodbi klimatskim promjenama uz korištenje prirodnih rješenja (npr. zelena infrastruktura).

Dokumentirali smo naše aktivnosti kroz studije slučaja, što je još jedna novina u pripremi ovogodišnjeg izvješća o društvenoj odgovornosti, koji od ove godine postaje izvješće o društvenoj odgovornosti i održivosti. Vjerujemo da ćemo svim ovim promjenama još kvalitetnije doprinosti primjeni načela UN Global Compacta.

Odgovorno financiranje

Financijski sektor ima važnu ulogu u ostvarivanju održivog razvoja koje traži hitno djelovanje na izgradnji prosperitetnog i socijalno uključivog društva, smanjivanju sve jačih pritisaka na okoliš i korištenje prirodnih resursa i jačanju institucija za provedbu ciljeva održivog razvoja. Usvajanje novog globalnog UN-ovog Programa održivog razvoja do 2030. godine i Pariškog sporazuma 2015. godine potaknulo je mobilizaciju financijskog sektora u prepoznavanju važnosti i mogućnosti financiranja 17 ciljeva održivog razvoja i davanje podrške provedbi aktivnosti da se porast globalne temperature zaustavi znatno ispod 2° C, uz ulaganje dodatnih napora da se ograniči na 1,5° C u odnosu na razinu temperature u predindustrijskom razdoblju.

Prema procjenama Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) u sljedećih 15 godina bit će potrebno 6,9 milijardi USD godišnje za financiranje infrastrukture u području energije, transporta, zgradarstva i voda kako bi se postigao scenarij od 2° C iz Pariškog sporazuma. Konferencija Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) slično procjenjuje da će za financiranje ciljeva održivog razvoja biti potrebno između 5 i 7 milijardi USD godišnje za ulaganja u proizvodnju energije, prijenos i distribuciju, korištenje energije u transportu, zgradama i industriji, energetska učinkovitost zgrada i industrije, transport i prateću infrastrukturu, telekomunikacije, pitku vodu, poljoprivredu, šumarstvo te ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama.

Međutim, slijedom zadnjeg upozorenja o nužnosti ograničavanja globalnog zatopljenja na 1,5° C, što je ključna preporuka najnovijeg izvještaja Međuvladinog panela o klimatskim promjenama iz listopada 2018. godine te ciljeva EU-a za postizanje klimatski neutralnog gospodarstva do 2050. godine, potrebni će iznosi zasigurno biti i daleko veći. U vremenskom horizontu do 2030. godine Europska komisija je procijenila da će za postizanje energetske i klimatske ciljeva na godišnjoj razini trebati ulagati u:

Područje	Iznos ulaganja (EUR, milijarde)
 Proizvodnja i prijenos energije	11
 Transport	31
 Energetska učinkovitost - kućanstva	88
 Energetska učinkovitost - poduzetništvo	49

Izvor informacije: Europska komisija, Financiranje održivog razvoja

Strateški odgovor Europske komisije na ove iznimne potrebe za financiranje održivog razvoja definiran je 2018. godine usvajanjem Akcijskog plana za održivo financiranje s tri glavna cilja:

- Preusmjeriti tokove kapitala prema održivim ulaganjima s ciljem postizanja održivog i uključivog rasta,
- Upravljati financijskim rizicima klimatskih promjena, degradacije okoliša i društvenih problema,
- Poticati transparentnost i dugoročno razmišljanje u financijskim i ekonomskim aktivnostima.

Održivo financiranje je koncept koji podrazumijeva da se u donošenju odluke o investiranju u obzir uzimaju okolišni, društveni i upravljački čimbenici. Održivo financiranje uključuje snažnu komponentu zelenog financiranja koje, iako podržava ekonomski rast, istovremeno smanjuje pritisak na okoliš, rješava problem emisije stakleničkih plinova i zagađenja smanjivanjem otpada i boljim korištenjem prirodnih resursa. Uključuje također izgradnju svijesti i transparentnosti o rizicima koji imaju utjecaj na održivost financijskog sustava i potrebi da financijske ustanove te poslovne i razvojne banke, zajednički ublažavaju te rizike odgovarajućim pristupom upravljanju.

Jedna od ključnih sastavnica Akcijskog plana je uspostavljanje zajedničkog jezika za održivo financiranje, odnosno klasifikacijskog sustava EU-a ili taksonomije, s ciljem definiranja što je održivo i prepoznavanja područja gdje ulaganja usmjerena na održivost mogu imati najveći utjecaj. Prema Europskoj komisiji, ulaganje će morati doprinijeti barem jednom od sljedećih ciljeva, da bi se moglo klasificirati kao „zeleno“.

Izvor informacije: Europska komisija, Financiranje održivog razvoja

Akcijski plan također obuhvaća uključivanje održivosti u bonitetne zahtjeve jer su banke i osiguravajuća društva važan izvor financijskih sredstava za europsko gospodarstvo, jačanje transparentnosti u nefinancijskom izvještavanju i daljnje usklađivanje s preporukama Radne skupine Odbora za financijsku stabilnost o objavi nefinancijskih informacija o pitanjima klime (*Financial Stability Board Task Force on Climate-related*

Financial Disclosures). Ove preporuke pomažu u boljem razumijevanju koje su informacije potrebne financijskim tržištima (investitorima, kreditorima, osiguravateljima i drugima) kako bi mogli bolje procijeniti i odgovoriti na rizike klimatskih promjena i tako ih potaknuti da unaprijede svoje izvještavanje. Banke će imati sve važniju ulogu u zadovoljavanju potreba za financiranjem projekata održivosti i ciljeva definiranih Programom 2030. te najnovijih klimatskih ciljeva vezano za ograničavanje globalnog zatopljenja na 1,5° C.

HBOR | Društvena odgovornost i održivost

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) je u Izvješću o društvenoj odgovornosti za 2017. godinu prepoznala važnost ciljeva održivog razvoja za ostvarivanje uključivog i održivog ekonomskog rasta kao i ulogu financijskog sektora u njihovom ostvarivanju. Istaknuto je da sve složeniji globalni problemi siromaštva, degradacije okoliša, nejednakosti i nejednakog pristupa financiranju iziskuju pronalaženje održivih modela razvoja radi ostvarivanja ciljeva održivog razvoja. Naznačena je također potreba pronalaženja cjelovitih rješenja koja iziskuju i cjelovitu procjenu rizika i prilika okruženja - ekonomskih, društvenih i okolišnih - ali i ugrađivanje dodatnih kriterija održivosti u donošenje odluka o kreditiranju te širenje ponude proizvoda i usluga HBOR-a koji uključuju ekonomsku, društvenu i okolišnu dimenziju, pogotovo ako se ima na umu snažna razvojna dimenzija HBOR-a usmjerena na postizanje održivog i ravnomjernog razvoja Republike Hrvatske.

U tom su kontekstu postavljeni i ciljevi uspostavljanja cjelovitog internog sustava upravljanja održivošću i društvenom odgovornošću, uz identifikaciju okolišnih i društvenih rizika i pitanja od materijalne važnosti za rad HBOR-a. Stoga je u okviru pripreme novog izvještaja o društvenoj odgovornosti HBOR-a za 2018. godinu organizirana interna radionica. Cilj radionice bio je identificirati rizike i prilike, pitanja od materijalne važnosti za HBOR i ciljeve održivog razvoja kojima HBOR doprinosi. Sudionici su u okviru tri tematska bloka i tri skupine razmotrili rizike i prilike okruženja te procjenjivali važnost pojedinih materijalnih pitanja i ciljeva održivog razvoja za poslovanje HBOR-a. U odnosu na prethodnu praksu izvještavanja i upravljanja društvenom odgovornošću radionica je ujedno i iskorak prema unapređenju internog sustava upravljanja i izvještavanja o pitanjima održivosti i društvene odgovornosti. Riječ je o tranziciji koja će se odvijati na tragu novog Akcijskog plana za održivo financiranje Europske komisije kojim se daje podrška ostvarivanju klimatskih ciljeva i ciljeva održivog razvoja EU-a, ali i globalnim inicijativama u okrilju Financijske inicijative UN-ovog Programa zaštite okoliša (UNEP FI). Jedna od njih je i *Positive Impact Initiative* koja je usmjerena na prevladavanje uočenog raskoraka između potreba i trenutne razine ulaganja u ostvarivanje ciljeva održivog razvoja, ali i jačanju kapaciteta bankarskog sektora za provođenje ciljeva održivog razvoja i Pariškog sporazuma.

Rizici i prilike

Usporavanje gospodarstva u okruženju i smanjenje investicija može dovesti do smanjenja broja korisnika, ali i smanjenja mogućnosti vraćanja kredita postojećih korisnika. Na bazu potencijalnih korisnika može utjecati i promjena strukture gospodarstva koja se sve više oslanja na tercijarne djelatnosti (turizam s udjelom od skoro 20 posto u BDP-u u 2018. godini, prema podacima HNB-a), dok je sve manji udio primarnih i sekundarnih

djelatnosti. Sve veća učestalost ekstremnih vremenskih prilika - suše i poplave - utječe i na aktivnosti poduzetnika, pogotovo u segmentu poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije. Na tržište rada i poduzetničke aktivnosti snažan utjecaj ima i iseljavanje, što dovodi do smanjenja tržišnog potencijala za korištenje pojedinih proizvoda HBOR-a. Naposljetku, digitalna revolucija utječe na sve aspekte poslovanja vezano za sigurnosne zahtjeve i zaštitu privatnosti, te očekivanja korisnika (pogotovo milenijske i Z generacije) za transparentnom, brzom i jednostavnom uslugom, kao i promjenu strukture i načina poslovanja korisnika, od kojih mnogi u startu posluju digitalno.

Sve navedeno ujedno je prilika za HBOR. Opredjeljenje EU-a za oblikovanje klimatski neutralnog gospodarstva i društva te učinkovito korištenje resursa potiče interes za ulaganje u zelene projekte, projekte usmjerene na ubrzavanje energetske tranzicije i prijelaz na obnovljive izvore energije, jačanje energetske učinkovitosti, a posebno u zgradarstvu jer je skoro 75 posto zgrada u EU energetske neučinkovite. Mladi poduzetnici i sve više poduzetnica te jačanje društvenog poduzetništva predstavljaju veliki potencijal. U svjetlu usmjerenosti EU-a na financiranje zelenih projekata HBOR može razvijati i uvoditi dodatne proizvode i usluge namijenjene ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama, posebno u sektoru poljoprivrede i turizma, za koje Europska unija procjenjuje da će se suočiti s najvećim izazovima.

Materijalna pitanja i njihova važnost za HBOR

Slijedom ocjena sudionika radionice, ali i dodatne analize trendova u bankarskoj industriji kao i trendova održivosti, definirana su ključna materijalna pitanja za HBOR koja pokrivaju sve segmente djelovanja.

Zadovoljstvo korisnika

Zadovoljstvo korisnika ovisi o visini kamatne stope, prilagođenosti uvjeta kreditiranja projektima za koje su potrebna financijska sredstva (ročnost i namjena), utjecaju odobrenih kredita na razvoj poslovanja te pristupu predstavnika HBOR-a svakom pojedinom korisniku.

Odgovorno financiranje

Praćenje sektorskih načela za odgovorno bankarstvo i financiranje te inicijativa usmjerenih na postizanje financijskih preduvjeta za ispunjavanje 17 ciljeva održivog razvoja i Pariškog klimatskog sporazuma

Financiranje - podrška poduzetništvu i razvoju

Podrška osnivanju novih pravnih subjekata i kreiranju novih radnih mjesta, poticanje mladih poduzetnika i poduzetništva žena, razvoj društvenog poduzetništva te novih proizvoda i vrijednosti.

Financiranje - podrška zaštiti klime i okoliša

Podrška izgradnji održive infrastrukture, unapređenju energetske učinkovitosti, financiranje projekata usmjerenih na korištenje zelene tehnologije, razvoj novih proizvoda i usluga usmjerenih na ublažavanje posljedica klimatskih promjena posebno u turizmu i poljoprivredi.

Inovacije i digitalna rješenja

Korištenje digitalnih tehnologija radi unapređenja kvalitete korisničkog iskustva, proširenje portfelja proizvoda i usluga na inovativan način kontinuiranim praćenjem

trendova i uočavanjem prilika za razvoj novih i unapređenje postojećih proizvoda i usluga, jačanje sigurnosnih standarda i protokola vezano za moguće *cyber* napade.

Transparentnost

Korištenje raspoloživih tehnologija za unapređenje transparentnosti i učinkovitije komunikacije s korisnicima, kontinuirano unapređivanje kvalitete komunikacije s dionicima zainteresiranima za poslovanje banke kroz pravovremeno informiranje i savjetovanje vezano, među ostalim, za postizanje 17 ciljeva održivog razvoja i Pariškog klimatskog sporazuma.

Usklađenost

Usmjerenost na uključivanje društvenih i okolišnih rizika u procjenu ukupnih rizika. Mapiranje koje potiče razumijevanje uzajamne povezanosti rizika i generiranje praktičnih vodiča za njihovu primjenu u praksi, uključujući i sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

U dijalogu sa zaposlenicima

Usmjerenost na jačanje kapaciteta zaposlenika za prepoznavanje područja za unapređenje zadovoljstva korisnika, prepoznavanje trendova i očekivanja dionika vezano za društvene i okolišne utjecaje HBOR-a i kvalitetniju dvosmjernu komunikaciju s dionicima, osvještavanje važnosti uloge zaposlenika i njihovih različitih perspektiva (raznolikost) u ostvarivanju razvojne i društvene uloge banke.¹

Prikaz: ključna pitanja društvene odgovornosti i održivosti; veličina krugova ne odražava važnost pojedinog pitanja

¹ 102-44

Ciljevi održivog razvoja i njihova važnost za HBOR

S ciljem povezivanja sadašnjih i budućih aktivnosti HBOR-a vezano za provođenje ciljeva održivog razvoja i Pariški klimatski sporazum, utvrđeni su ciljevi održivog razvoja kojima HBOR ponajviše doprinosi ili bi mogao još više doprinositi.

Prikaz: ključni ciljevi održivog razvoja; veličina krugova ne odražava važnost pojedinog pitanja

Zadovoljstvo korisnika

Tijekom 2018. godine provedena je opsežna analiza ponude proizvoda i usluga HBOR-a. Naime, HBOR je provodio 25 različitih kreditnih programa koji su se u pojedinim dijelovima preklapali, što je otežavalo snalaženje korisnika te izbor optimalnog programa kreditiranja za njihovu investiciju ili potrebu za obrtnim sredstvima.

U skladu s potrebama potencijalnih korisnika, a kako bi se povećala razumljivost za potencijalne korisnike, HBOR je započeo s procesom redizajna kreditnih programa i optimalnog sažimanja njihovog broja. Definirane su glavne grupe programa, na temelju kojih su sastavljeni novi programi kreditiranja koji su stupili na snagu tijekom 2019. godine.

Prikaz: glavne grupe programa HBOR-a

Opisi programa su pojednostavljeni i međusobno usklađeni, a tekstovi su skraćeni. U prvom planu je jednostavnu i brzu realizaciju kredita. Ovako posložen sustav omogućit će efikasniju digitalizaciju procesa obrade kreditnih zahtjeva, koja je također započela tijekom 2018. godine, te unaprijediti zadovoljstvo korisnika.

Jačanje dostupnosti informacija kroz mrežu područnih ureda

Regionalnoj dostupnosti informacija o proizvodima i uslugama HBOR-a te jačanju vidljivosti banke doprinosi mreža od pet područnih ureda koju HBOR razvija od 2003. godine. Aktivnosti područnih ureda HBOR-a usmjerene su na savjetovanje i informiranje poduzetnika o korištenju HBOR-a kao izvora financiranja za pokretanje poslovanja, rasta i razvoja. Područni uredi HBOR-a obuhvaćaju 14 županija. Područnim uredima je orijentirano više od 120.000 aktivnih trgovačkih društava i obrta ili 62 posto ukupne populacije poslovnih subjekata u zemlji. U 2018. godini u područnim uredima održano je 315 radionica i edukacija, uključujući i radionice *7 koraka do kredita* koje su usmjerene na osnaživanje financijske pismenosti potencijalnih i postojećih poduzetnika. Pojedinačna savjetovanja poduzetnika, bilo početnika ili onih s višegodišnjom gospodarskom

aktivnošću, organiziraju se u okviru info-dana i to u suradnji s uredima za gospodarstvo jedinica lokalne uprave i samouprave, nadležnim gospodarskim, obrtničkim i poduzetničkim komorama. Područni uredi tijekom 2018. potaknuli su značajan broj kreditnih zahtjeva, izravno ili putem financijskih institucija s kojima HBOR surađuje.

Informacije o proizvodima i uslugama

Informacije o proizvodima i uslugama HBOR-a dostupne su putem mrežnih stranica HBOR-a te kontakt centra s besplatnim info telefonom. Na mrežnim stranicama objavljeni su i uvjeti kreditiranja, upute na koji način podnijeti zahtjev za kredit, opći uvjeti poslovanja i kontakti. Više informacija o programima i načinu kreditiranja, osim putem kontakt centra ili na HBOR-ovoj lokaciji u Zagrebu, može se dobiti i putem područnih ureda.

Financiranje | podrška poduzetništvu i razvoju

Bolji uvjeti kreditiranja za EU projekte

Za kredite projekata sufinanciranih iz EU fondova tijekom 2018. godine odobreno je 859 milijuna kuna, odnosno pet puta veći iznos od odobrenog u 2017. godini.

Kao poticaj korištenju dostupnih sredstava iz fondova EU-a u segmentu privatnog i javnog sektora, HBOR provodi programe kreditiranja kojima se potiče njihovo uspješnije korištenje. Tijekom 2018. godine snižene su kamatne stope za kreditiranje EU projekata privatnog sektora, ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice kao i projekata javnog sektora. Sniženje je omogućilo financiranje EU projekata privatnog sektora i EU projekata ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice po kamatnoj stopi već od 1,7 posto za rokove otplate do 10 godina, odnosno 1,9 posto za duže rokove. EU projekti javnog sektora kreditirani su po spomenutoj sniženoj kamatnoj stopi od 1,75 ili 2 posto ovisno o području na kojem se provodi ulaganje.

S ESIF-om do upola niže kamatne stope za male i srednje poduzetnike

U 2018. godini mali i srednji poduzetnici počeli su koristiti sredstva *ESIF Kredita za rast i razvoj*, financijski instrument za koji sredstva osiguravaju Europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF) i poslovne banke u omjeru 50 : 50. Iz tih se sredstava financiraju nove dugoročne investicije malih i srednjih poduzetnika. Ovaj financijski instrument omogućava malim i srednjim poduzetnicima povoljna sredstva za dugoročne investicijske kredite s rokovima otplate do 12 godina, odnosno do 17 godina za sektor turizma. Krediti se odobravaju putem poslovnih banaka na način da se iz ovog financijskog instrumenta financira 50 posto kredita po kamatnoj stopi od 0 posto, a 50 posto iz izvora poslovnih banaka po tržišnoj kamatnoj stopi koju utvrđuje poslovna banka. Ovakav način financiranja znači da je kamatna stopa za poduzetnike upola niža od one koju bi ostvarili bez korištenja sredstava ESIF-a. Dodatna pogodnost za korisnike je i da se ovi krediti odobravaju bez uobičajenih bankarskih naknada. Kroz suradnju s poslovnim bankama i razgranatu mrežu njihovih poslovnica, financijski instrument dostupan je na području cijele Republike Hrvatske. Tijekom 2018. godine za investicije malih i srednjih poduzetnika iz ovog instrumenta odobreno je 173,76 milijuna kuna kredita, odnosno ukupno 347,52 milijuna kuna kada se pribroje sredstva banaka.

Mali i srednji poduzetnici – najbrojniji korisnici kredita

Malim i srednjim korisnicima odobreno je ukupno 1 853 kredita, 94 posto od ukupnog broja odobrenih kredita. Ukupan iznos odobrenih sredstava iznosio je 1,96 milijarde kuna.

Mali i srednji poduzetnici koristili su sredstva iz 24 kreditna programa. Oni se provode bilo izravno bilo putem poslovnih banaka i leasing društava. Najveći broj projekata malih i srednjih poduzetnika, njih 1577, podržan je putem okvirnih kredita leasing društava i poslovnih banaka i to u iznosu od 672,3 milijuna kuna. Suradnja s leasing društvima omogućila je sklapanje 1211 ugovora o financijskom leasingu vrijednima više od 281,56 milijuna kuna.

Posebne pogodnosti za žene poduzetnice

Analiza stanja ekonomske i poduzetničke aktivnosti žena u Hrvatskoj kojom je, između ostalog, utvrđena značajna podzastupljenost žena u poduzetničkim aktivnostima, zaposlenosti, upravljačkoj i vlasničkoj strukturi poduzeća, niže plaće u obavljanju sličnih poslova i nizak udio poduzetnica od samo 19,5 posto u financijskoj vrijednosti odobrenih potpora u razdoblju od 2010. - 2013. godine, pokazala je potrebu za donošenjem mjera za sustavnu podršku razvoju poduzetništva žena. Iz te analize proizašla je i Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014. - 2020. i akcijski plan za njenu provedbu. Jedna od ključnih mjera za postizanje ciljeva strategije je povoljno financiranje s posebnim pogodnostima za žene za koje je zadužen HBOR. Slijedom Strategije i Akcijskog plana, HBOR je nastavio provoditi poseban program za kreditiranje poduzetništva žena – Žene poduzetnice. Polovicom 2018. godine HBOR je s Osječko-baranjskom županijom sklopio Ugovor o poslovnoj suradnji, kojom se županija obvezala subvencionirati 2 postotna boda kamatne stope za žene poduzetnice iz njihove županije što znači da se poduzetnicima odobravaju krediti o kamatnoj stopi od 0 posto.

Snižavanje kamatnih stopa za zapošljavanje mladih i inovativne projekte

U okviru Inicijative za zapošljavanje mladih (*Jobs for Youth Initiative*) Europske investicijske banke (*European Investment Bank – EIB*) mali i srednji poduzetnici mogli su tijekom 2018. godine koristiti snižene kamatne stope. Kroz ovu inicijativu financiraju se ulaganja malih i srednjih poduzetnika u obrazovanje, vještine i zapošljavanje mladih ljudi. Njena osnovna značajka je da omogućuje snižavanje kamatne stope za 0,20 postotna boda za poduzetnike koji zapošljavaju ili osposobljavaju mlade osobe. Sniženje kamatne stope bilo je omogućeno i u okviru *InnovFin* Programa u suradnji s Europskim investicijskim fondom (*European Investment Fund – EIF*). *InnovFin* je zajednička inicijativa EIB-a i EIF-a i provodi se u suradnji s Europskom komisijom u okviru programa *Horizon 2020*. Njezin je cilj omogućiti i ubrzati pristup sredstvima potrebnima za razvoj i inoviranje. Tijekom 2018. godine mjera sniženja kamatne stope za zapošljavanje mladih proširena je i na srednje kapitalizirana poduzeća, a u okviru programa *InnovFin* ukinuta su ograničenja pojedinih djelatnosti te iznosa kredita i omogućen je poček dulji od 3 godine.

Investicijski krediti za ruralni razvoj

U 2018. godini potpisan je Sporazum o financiranju između Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i HBOR-a za provedbu financijskog instrumenta *Investicijski krediti za ruralni razvoj*. Cilj je ovog financijskog instrumenta poduprijeti ulaganja korisnika iz poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora. Krediti će se odobravati preko poslovnih banaka koje će HBOR, putem javne nabave, odabrati za provedbu ovog financijskog instrumenta. Krediti će biti dostupni na tržištu u drugoj polovici 2019. godine. Kroz ovaj financijski instrument korisnicima će biti na raspolaganju 510 milijuna kuna kreditnih sredstava.

Podrška izvoznima

Osim kreditnih programa i osiguranja izvoznih poslova koji su namijenjeni isključivo izvoznim poslovima, HBOR izvoznike prati i kratkoročnim i dugoročnim kreditnim programima uz povoljne kamatne stope. U ponudi su investicijski krediti namijenjeni npr. proširenju i modernizaciji proizvodnje i izgradnji novih pogona krediti koji nisu izravno vezani za izvozni posao, već je korištenje tih sredstava namijenjeno povećanju konkurentnosti poduzetnika, što je i preduvjet za ostvarivanje uspješnog izlaska na inozemno tržište.

HBOR je hrvatskim izvoznima u 2018. godini odobrio sredstva u ukupnom iznosu od 5,63 milijardi kuna. Ukupno je izvoznima po svim programima odobreno više od 300 kredita i garancija u iznosu od 2,94 milijarde kuna, a kroz police osiguranja izvoza osiguran je izvozni promet u vrijednosti 2,69 milijarde kuna.

Studije slučaja

Ulaganje u kapital inovativnih i iskusnih poduzetnika

Industrija rizičnog kapitala smatra se jednim od najznačajnijih pokretača gospodarskog rasta svake zemlje, a nije u potpunosti zaživjela na hrvatskom tržištu. Uloga HBOR-a je, kao promotora i aktivnog sudionika na ovom tržištu, poticati jačanje ove industrije i osnivanje novih fondova namijenjenih kapitalnom jačanju hrvatskih poduzetnika. To su CROGIP (*Croatian Growth Investment Programme*) i ESIF fond rizičnog kapitala (Venture Capital fond - VC fond) od kojih HBOR očekuje višestruke koristi u čijem razvoju sudjeluje. Naime, osim utjecaja na gospodarstvo, u smislu jačanja industrije ulaganja u kapital, osiguravanja alternativnih izvora financiranja za hrvatske poduzetnike i povećanja kapitaliziranosti koja je u nekim slučajevima i preduvjet za financiranje putem banaka, značajni utjecaj očekuje se i na povećanje zaposlenosti uslijed povećanja investicija. Dodatno, očekuje se značajno povećanje kapaciteta HBOR-a obzirom da će djelatnici HBOR-a imati priliku stjecati nova znanja i iskustva vezana za ulaganja u fondove rizičnog kapitala. Ulaganja u CROGIP i VC fond bit će djelomično financirana iz vlastitih sredstava HBOR-a te će HBOR kroz ove inicijative po prvi puta vlastita sredstva ulagati u fondove rizičnog kapitala.

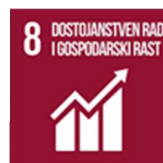
ESIF Fond rizičnog kapitala – akceleratorna komponenta za uspješniji nastup na tržištu

Tijekom 2018. HBOR je započeo pripreme za ulaganje u financijski instrument pod nazivom ESIF Fond rizičnog kapitala (VC fond). Temelji za njegovo pokretanje postavljeni su u lipnju 2018. potpisivanjem Sporazuma o financiranju između Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije koji ima ulogu Upravljačkog tijela Operativnoga programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. i Europskog investicijskog fonda (EIF). Ministarstvo je EIF-u dodijelilo 35 milijuna eura EU sredstava i povjerilo provedbu ovog financijskog instrumenta, dok će njegova ukupna vrijednost biti veća od 42 milijuna eura. Fond će biti usmjeren na ranije faze ulaganja u svrhu potpore razvoju inovativnih poduzetnika, od čega će 9,3 milijuna eura biti namijenjeno akceleratorima. Osim rješavanja problema financiranja ESIF Fond rizičnog kapitala sadrži i akceleratornu komponentu koja će omogućiti poduzetnicima potrebnu edukaciju i time dodatno smanjiti rizike od neuspjeha projekata.

Uz pomoć CROGIP-a do razvoja održivog tržišta vlasničkog kapitala u Hrvatskoj

CROGIP (*Croatian Growth Investment Programme*) zajednička inicijativa Europskog investicijskog fonda (EIF) i HBOR-a. Pokrenut je u okviru Inicijative EIF-NPI *Equity Platform* čiji je HBOR član od osnivanja. Cilj ove inicijative je potaknuti jačanje industrije ulaganja u rizični kapital (engl. *private equity*) koja se smatra jednim od najznačajnijih pokretača gospodarskog rasta svake zemlje. Međutim, kako u većini zemalja članica EU-a, tako i u Hrvatskoj ova industrija još uvijek nije dovoljno razvijena. Kroz program će se poticati ulaganja u kapital malih i srednjih te srednje kapitaliziranih poduzeća s do 3000 zaposlenika koja nisu *start-upovi*.

Razvijen je uz podršku Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) koji predstavlja okosnicu Plana ulaganja za Europu za čiju je provedbu u Hrvatskoj zadužen i HBOR. Tijekom 2018. godine EIF i HBOR pregovarali su o uvjetima ulaganja koji bi omogućili najveći mogući doprinos hrvatskom gospodarstvu u segmentu razvoja industrije rizičnog kapitala, a potpisivanje ugovora se očekuje u prvom kvartalu 2019. godine. Veličina CROGIP-a iznosi najmanje 70 milijuna eura (po 35 milijuna eura iz sredstava HBOR-a i EIF-a) koja će EIF ulagati u fondove rizičnog kapitala i su-investirati. Predviđeni iznos će se nadopuniti i s najmanje 30 milijuna eura sredstava od strane privatnih ulagatelja. Pokretanjem ovog programa HBOR potiče jačanje industrije ulaganja u kapital, osigurava alternativne izvore financiranja za hrvatske poduzetnike i daje doprinos povećanju kapitaliziranosti koja je u nekim slučajevima i preduvjet za financiranje putem banaka uslijed povećanja investicija. Dodatno, HBOR-ovi zaposlenici će kroz ovaj program imati priliku stjecati nova znanja i iskustva vezana za ulaganja u fondove rizičnog kapitala.

Kreditom do poslovnog prostora i boljeg života u Đakovu

Mihaela Šokac vlasnica je obrta za cvjećarsko-aranžerske usluge CVJEĆARNICA FLORAMI. Osnovala ga je 2017. godine kao prirodan slijed razvoja te kako bi sebi i svojoj obitelji osigurala egzistenciju, u dijelu Slavonije koji je pogođen značajnim iseljavanjem, posebice mladih ljudi. Tijekom 2018. u Osječko-baranjskoj županiji prosječno je mjesečno registrirano 23.453 nezaposlene osobe, od čega je čak 60 posto žena. Kreditom za poduzetnice financirala je kupovinu poslovnog prostora u kojem je do tada obavljala djelatnost kroz ugovor o najmu te je na taj način smanjila troškove i osigurala bolju održivost poslovnog pothvata i egzistenciju za svoju obitelj.

Uz sredstva za poduzetnike - početnike do suvremene poliklinike

Poliklinika LOHUIS FILIPOVIĆ MEDICAL GROUP osnovana je s ciljem obavljanja medicinske djelatnosti u području liječenja apneje i glavobolje, estetske kirurgije te drugih neinvazivnih metoda. Vlasnici poliklinike patentirali su protokol za dijagnostiku pacijenata s glavoboljom tipa migrene kojima se bolest može izliječiti posebnom vrstom operacije koju izvode jedini u Hrvatskoj i ovom dijelu Europe. Operacija se zove endoskopska dekompresija supraorbitalnog i supratrohlearnog živca te se izvodi specijalnim kamerama i mikroinstrumentima. Kreditom za poduzetnike početnike uredili su polikliniku i kupili medicinsku opremu.

Uz EU sredstva do novog suvremenog stroja i stručnog osposobljavanja za njegovo korištenje

Poduzeće GORICA STAKLO iz Velike Gorice osnovano je 1991. godine, kao nastavak staklarskog obiteljskog obrta koji je poslovao od 1966. godine. Jedno je od vodećih staklarskih poduzeća koje svojim potrošačima, zaposlenicima, zajednici i poslovnim partnerima želi osigurati svjetlu budućnost pogledom kroz proizvode od stakla. Poduzeće proizvodi različite vrste stakla - izo, reflektirajuća i nereflektirajuća, laminirana, kao i široku paletu ornamentnog stakla i ogledala.

U razdoblju od travnja do prosinca 2018. godine proveden je projekt kojim je obuhvaćena kupnja CNC stroja za obradu stakla te troškovi edukacije i stručnog osposobljavanja radnika za rad na tom stroju. Kupnjom stroja poduzeće je automatiziralo proces proizvodnje izo-stakala. Radi se o stroju koji je namijenjen za rezanje, obradu rubova i površina te brušenje, poliranje i graviranje. Njegovom kupnjom smanjen je škart, a samim time i otpad od stakla. Dodatno, zbog karakteristika stakla većina tog otpada se reciklira i koristi kao sirovina u proizvodnji stakla, čime se doprinosi razvoju kružnog gospodarstva.

Ukupna vrijednost investicije iznosila je 8,5 milijuna kuna, od čega je kredit HBOR-a iznosio 5 milijuna kuna za nabavu stroja. Od 5 milijuna kuna za nabavu stroja je izdvojeno 4,67 milijuna kuna, a za trošak edukacije, stručnog osposobljavanja i savjetovanja 0,33 milijuna kuna. Projekt je rezultirao zapošljavanjem tri nova radnika.

Financiranje | podrška zaštiti klime i okoliša

Tijekom 2018. godine HBOR je kreditirao projekte ulaganja u infrastrukturu, energetska učinkovitost, zaštitu okoliša i obnovljive izvore energije u iznosu većem od 1,34 milijarde kuna.

Naši programi i krediti

Kroz Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije HBOR podupire odgovorno ponašanje prema zaštiti i unapređenju kvalitete okoliša. Putem ovog programa odobravaju se krediti za investicijske projekte kojima je svrha saniranje odlagališta otpada i gospodarenje otpadom, poticanje čistije proizvodnje, zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, provedba nacionalnih energetskih programa, poticanje održive gradnje i transporta te drugih projekata kojima se zaštićuje okoliš, postiže energetska učinkovitost i uvode obnovljivi izvori energije.

Nadalje, ovakav pristup ugrađen je i u proces obrade kreditnih zahtjeva te se pri odobravanju kredita koje HBOR izravno provodi, zahtijeva provođenje ocjene utjecaja projekta na okoliš.

Prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje kredita, potencijalni korisnik obavezan je priložiti i popunjeni *Upitnik o zaštiti okoliša* koji sadrži pitanja o:

- profilu podnositelja zahtjeva i njegovim politikama upravljanja okolišem, politici kvalitete upravljanja ili politici zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- profilu lokacije, povijesti lokacije te postojećim aktivnostima na lokaciji iz aspekta zaštite okoliša,
- stanju okoliša - zraku i ispuštanju otpadnih emisija, upotrebi vode i ispuštanju otpadnih voda te nastajanju i upravljanju otpadom.

Ispunjeni Upitnik o zaštiti okoliša analizira i ocjenjuje stručna služba koja daje svoje mišljenje o utjecaju projekta, odnosno investicije na okoliš. Mišljenje se donosi temeljem podataka i dokumentacije priložene upitniku. Smisao mišljenja je procjena rizika o održivosti investicije i sigurnosti projekta za okoliš. S obzirom na to da bi negativne posljedice po okoliš zasigurno imale i financijske posljedice, sama održivost investicije mogla bi biti dovedena u pitanje, odnosno sposobnost vraćanja kredita postala bi upitna. Prema potrebi, preporučuju se korektivne mjere kako bi se uspostavilo stanje kontroliranog utjecaja projekta na okoliš, poboljšalo stanje okoliša ili se mogući utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru. Kod poslova kreditiranja izvoza, uzimaju se u obzir i preporuke OECD-a.

Spomenute preporuke OECD-a uključuju:

- Preporuku o sprečavanju korupcije kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države;
- Preporuku o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države s aspekta okolišnih i društvenih kriterija;
- Načela i smjernice za promoviranje održivog izvoznog kreditiranja u državama s niskim dohotkom.²

Povoljne kamatne stope za energetske učinkovitost i javnu rasvjetu

Tijekom 2018. godine javni sektor koristio je sredstva iz dva financijska instrumenta: *ESIF Krediti za energetske učinkovitost* i *ESIF Krediti za javnu rasvjetu*.

ESIF Krediti za energetske učinkovitost

Ovaj financijski instrument omogućava financiranje ulaganja u energetske učinkovitost te poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora uz izuzetno povoljne uvjete. Financiranjem ovih ulaganja žele se postići energetske uštede koje će rezultirati smanjenjem potrošnje energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 50 posto. Kredite odobrava izravno HBOR na rok do 14 godina po iznimno povoljnim kamatnim stopama od 0,1, 0,25 ili 0,5 posto godišnje ovisno o stupnju razvijenosti područja na kojemu se projekt provodi te bez uobičajenih bankarskih naknada. HBOR također sufinancira projekte koji su na natječaju za bespovratna sredstva Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenje dobili Odluku o financiranju.

ESIF Krediti za javnu rasvjetu

Ovaj je financijski instrument uveden s ciljem kreditiranja ulaganja u energetske uštede sustava javne rasvjete provedbom mjera energetske obnove postojećih sustava. Ulaganja koja rezultiraju uštedom energije od minimalno 50 posto u odnosu na postojeće stanje prihvatljiva su financiranja. Kredite odobrava izravno HBOR na rok do 10 godina po iznimno povoljnim kamatnim stopama od 0,1, 0,25 ili 0,5 posto godišnje ovisno o stupnju razvijenosti područja na kojemu se projekt provodi te bez uobičajenih bankarskih naknada.

² 102-11

Studije slučaja

Pripreme za uvođenje novog financijskog instrumenta za očuvanje i održivo korištenje prirodnog kapitala

Natural Capital Financing Facility (NCFF) je financijski instrument koji kombinira sredstva EIB-a i sredstva LIFE programa - programa Europske komisije za okoliš i klimatske aktivnosti. Namijenjen je financiranju projekata koji doprinose očuvanju i održivom korištenju prirodnog kapitala, kao i prilagodbi klimatskim promjenama uz korištenje prirodnih rješenja (npr. zelena infrastruktura). Riječ je o projektima koji svojim investitorima donose prihode ili troškovne uštede, što ih čini financijski isplativim i dugoročno održivim ulaganjem. U okviru NCFF-a, pored kreditnih sredstava, potencijalnim korisnicima ponudit će se besplatna tehnička pomoć s ciljem financiranja pripreme projekata u skladu s kriterijima NCFF-a.

HBOR se potpisivanjem Ugovora o kreditu s EIB-om u iznosu od 15 milijuna eura uključio u provedbu NCFF-a u ožujku 2018. godine. Ujedno je prva nacionalna razvojna banka u EU koja se uključila u njegovu provedbu. Ova suradnja s EIB-om značajna je zbog iznimno velike biološke raznolikosti i značajnog doprinosa Hrvatske ekološkoj mreži Natura 2000 pa samim time predstavlja važno područje djelovanja HBOR-a. HBOR je osnovao projektni tim koji čine zaposlenici različitih organizacijskih jedinica koji zajedno s odabranim konzultantima (PricewaterhouseCoopers Savjetovanje d.o.o. – Projekt NCFF) rade na provedbi NCFF-a. Projekti koji će biti obuhvaćeni NCFF-om su Zeleno poduzetništvo, Zelena infrastruktura, Plaćanje usluga ekosustava, Kompenzacijske mjere za štete u okolišu. Korisnici NCFF-a mogu biti iz: privatnog sektora (trgovačka društva, obrti, OPG-i i dr.), javnog sektora (županije, gradovi, općine, javna poduzeća i dr.), civilnog sektora (udruge, organizacije i dr.).

Ovi tipovi projekata tradicionalno se financiraju bespovratnim sredstvima (darovnice i subvencije). Strukturiranje takvih projekata kako bi bili održivi, generirali prihod ili uštedu troškova iz čega se vraća ulaganje relativno je nova pojava na tržištu. Naime, trenutno na tržištu nema mnogo takvih projekata, što nije specifično samo za Hrvatsku, već i za EU. Ulaganja u zaštitu i upravljanje ekosustavom često imaju i poteškoća u identificiranju prikladnog poslovnog modela, a potencijalni investitori u takve projekte često pokazuju slabu kreditnu sposobnost. Stoga će konzultanti pružiti pomoć i u ova dva segmenta:

1. HBOR-u: razvoj NCFF-a i predstavljanje javnosti, pronalaženje projekata, oblikovanje mehanizama za odobravanje, praćenje i izvještavanje o takvim projektima, uključujući i indikatore za mjerenje učinka,
2. Krajnjim korisnicima: razvoj poslovnih planova, priprema projektne dokumentacije, predlaganje odgovarajuće financijske konstrukcije projekta.

Kreditiranjem izvoza do fotonaponskih modula u Turskoj

Solvis d.o.o. je poduzeće iz Varaždina s više od 150 zaposlenika. Vodeći je proizvođač u Hrvatskoj u segmentu proizvodnje standardnih i specijaliziranih fotonaponskih modula vrhunske kvalitete i pružanja inovativnih usluga u integraciji fotonaponskih sustava. Usmjeren je na proizvodnju ekološki prihvatljivog i svima dostupnog izvora energije te kontinuiranog istraživanja i razvoja stručnjaka. Na međunarodnom tržištu prisutan je od 2009. godine. Vizija Solvisa je postati svjetski konkurentna i prepoznatljiva tvrtka za proizvodnju fotonaponskih modula te drugih proizvoda vezanih uz dobivanje električne energije pomoću sunčeve energije. U 2018. godini Solvis je dobio kredit za pripremu izvoza u iznosu od 14,9 milijuna kuna kojim je financirao nabavu sirovina i materijala za proizvodnju fotonaponskih modula i panela za kupca u Turskoj.

Zamjenom javne rasvjete do uštede od 86 posto u potrošnji električne energije

Postojeći sustav javne rasvjete grada Kastva većim dijelom ne zadovoljava zahtijevane svjetlo-tehničke vrijednosti sukladno važećoj normi HRN EN 13201, energetski je neučinkovit, generira prekomjernu potrošnju električne energije, visoke troškove održavanja te je zbog svjetlosnog onečišćenja i korištenih materijala ekološki neprihvatljiv. Veći dio sustava javne rasvjete sastoji se od zastarjelih i neefikasnih rasvjetnih tijela opremljenih pretežno visokotlačnim natrijevima, a manjim dijelom visokotlačnim živinim žaruljama. Projekt rekonstrukcije - energetske obnove sustava javne rasvjete grada Kastva financirat će se sredstvima financijskog instrumenta ESIF Krediti za javnu rasvjetu. Projekt je započeo krajem 2018. godine i planira se završiti do kraja 2019. godine.

Rekonstrukcijom će biti obuhvaćeno postojećih 1741 svjetiljki. Svjetiljke će se zamijeniti novima koje se temelje na suvremenoj LED tehnologiji i zadovoljavaju svjetlo-tehničke proračune sukladno normi HRN EN 13201. Pri tome će biti omogućeno centralizirano upravljanje i nadziranje veliki broj rasvjetnih tijela na jednostavan način. Osim rekonstrukcije investicija obuhvaća i nadopunu rasvjetnih mjesta. Izgradit će se 243 novih stupova javne rasvjete i opremiti rasvjetnom opremom kako bi se rasvijetljenost uskladila normiranim svjetlo-tehničkim vrijednostima.

Sve će ovo omogućiti da se bitno smanji svjetlosno onečišćenje, troškovi održavanja i vizualni dojam kojeg javna rasvjeta ostavlja na građane i posjetitelje. Nakon rekonstrukcije, očekuje se ostvarivanje ušteda u potrošnji električne energije do 85,82

posto u odnosu na postojeće stanje, a isto tako i znatno smanjivanje troškova redovnog održavanja javne rasvjete. Projekt se financira kreditom u iznosu od 7,8 milijuna kuna. Rok korištenja kredita je kraj 2019. godine.

U dijalogu sa zaposlenicima

HBOR ima značajnu razvojnu ulogu u hrvatskom društvu, a ta se uloga temelji na kontinuiranom doprinosu zaposlenika. HBOR svojim zaposlenicima omogućava različite edukacije i prati njihov razvoj, s posebnim naglaskom na ravnopravnu radnu okolinu. S ciljem kvalitetnijeg praćenja zadovoljstva zaposlenika o organizacijskoj klimi i zadovoljstva poslom, tijekom 2018. godine započete su pripreme za proces ispitivanja zaposlenika koje je provedeno početkom 2019. godine.

HBOR ima relativno nisku i ujednačenu stopu fluktuacije zaposlenika unatrag zadnje četiri godine, a u istom razdoblju bilježi i umjeren porast broja zaposlenika. U 2018. godini zabilježen je porast odlaska zaposlenika u odnosu na 2017. godinu, a zaposleno je 20 novih zaposlenika, dok se jedan zaposlenik vratio s mirovanja radnog odnosa. Relativno niska stopa fluktuacije omogućava stabilnost i kontinuitet u poslovanju, ali može predstavljati i izazov u upravljanju karijerom i profesionalnim razvojem zaposlenika s ozbirom na sve dinamičnije okruženje i rastuća očekivanja koja iziskuju usvajanje novih perspektiva i vještina.³

Fluktuacija zaposlenika

	2015.	2016.	2017.	2018.
Prosječni broj zaposlenih	327	345	366	370
Otišli zaposlenici	14	18	6	17
Stopa fluktuacije	4,3%	5,2%	1,6%	4,6% ⁴

Komunikacija sa zaposlenicima

HBOR komunicira sa zaposlenicima na različite načine te nastoji osigurati uravnoteženu komunikaciju. Putem intraneta i interneta zaposlenicima su dostupne ključne informacije za rad. Zaposlenici se potiču da komuniciraju sve povratne informacije, bilo kritike, pohvale ili prijedloge, a omogućeno je i anonimno upućivanje povratnih informacija. Tijekom 2018. godine intenzivnije je korišten intranet za komunikaciju sa zaposlenicima s ciljem pravovremenog informiranja. Isto tako, svaka organizacijska jedinica može podijeliti mape i područja na intranetu kako bi se osigurala bolja komunikacija, lakši rad i dijeljenje dokumenata. Istovremeno, nastavljena je redovna komunikacija s radnicima

³ 401-1

⁴ 401-1

putem *newslettera* u kojem zaposlenici mogu dobiti sve važne informacije i vijesti o aktivnostima banke.

Interni akti i njihove izmjene objavljuju se na intranetu 8 dana prije stupanja na snagu. Prije donošenja izmjena internih akata traži se suglasnost od rukovoditelja/direktora onih organizacijskih jedinica na koje se navedene promjene odnose (npr. kod reorganizacije OJ traži se suglasnost rukovoditelja/direktora OJ i slično).⁵

Osim predstavnika radnika u Odboru za zaštitu na radu, u HBOR-u nema drugih tijela sastavljenih od zaposlenika. Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su osobe ovlaštene za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz dostojanstva radnika. Tijekom 2018. godine nije bilo podnesenih prijava povrede dostojanstva radnika.⁶

Beneficije

HBOR ne ograničava i ne sprečava zaposlenike da budu članovi sindikata. Međutim, u banci ne djeluje ni jedan sindikat ili njegova sindikalna podružnica, niti se prikupljaju podaci o članstvu u sindikatu ili udrugama.⁷ Iako HBOR nema Kolektivni ugovor, svojim zaposlenicima omogućava različite beneficije na koje radnici imaju pravo ili koje radnicima mogu biti omogućene sukladno Pravilniku o radu i drugim aktima. U slučajevima težih bolesti i smrtnih slučajeva u obitelji zaposlenici imaju pravo na potpore kao i na jednokratnu novčanu naknadu za slučajeve otklanjanja posljedica elementarne nepogode te za stipendiranje djece samohranih roditelja udovaca i djece preminulih zaposlenika. Zahtjev za ove potpore radnik upućuje direkciji Ljudski potencijali, a odobrava ih Uprava.

⁵ 402-1

⁶ 406-1

⁷ 407-1

Ravnopravnost spolova

HBOR je prepoznao problem u nejednakosti i neravnopravnosti spolova te je 2018. doneseno Plan djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova za razdoblje od 2018. – 2021. godine. Ovim dokumentom se planira provedba raznih aktivnosti kako bi se promicala i unaprjeđivala ravnopravnost spolova, s dva glavna cilja:

- osigurati učinkovitu provedbu mjera i zadataka iz Akcijskog plana za provedbu strategije razvoja poduzetništva žena 2014. - 2020. i Nacionalne politike za ravnopravnost spolova;
- promicati ravnopravnost spolova u okviru redovitih poslovnih aktivnosti HBOR-a te osigurati kontinuitet ugradnje načela ravnopravnosti spolova u procese upravljanja HBOR-a.

Osim što sudjeluje u izvršenju Strategije razvoja poduzetništva žena provođenjem posebnog programa za kreditiranje poduzetnica, HBOR je usmjeren i na interno djelovanje: antidiskriminacijske odredbe sastavni su dio Pravilnika o radu, a mehanizmi prijave nepravilnosti dio Kodeksa ponašanja. Isto tako, u Kodeksu korporativnog upravljanja spol je jedan od kriterija različitosti za imenovanje članova Uprave. Podaci o spolnoj raspodjeli zaposlenika i menadžmenta redovito se prikupljaju i analiziraju za potrebe internog upravljanja i unapređenja raznolikosti menadžerske strukture.

Rodna struktura Uprave

	2015.		2016.		2017.		2018.	
Žene	1	33%	1	33%	1	50%	1	50%
Muškarci	2	67%	2	67%	1	50%	1	50%
Ukupno	3	100%	3	100%	2	100%	2	100%

Rodna struktura zaposlenika

	2015.		2016.		2017.		2018.	
Žene	234	68%	233	67%	242	66%	246	66%
Muškarci	108	32%	116	33%	124	34%	124	34%
Ukupno	342	100%	349	100%	366	100%	370	100%

U 2018. većina zaposlenika pripadala je dobnoj skupini od 30 do 50 godina, odnosno ova dobna skupina čini 71 posto zaposlenika. Udio zaposlenika u dobnoj skupini s više od 50 godina u 2018. iznosio je oko 25 posto svih zaposlenih. Većinu zaposlenih u HBOR-u čine žene. Od ukupno zaposlenih, žene su u 2018. činile 66 posto, a muškarci 34 posto ukupnog broja zaposlenih⁸, po čemu HBOR nije iznimka u odnosu na sektor u kojem su i inače zastupljenije žene. U menadžersku strukturu ubrajaju se upravljačka radna mjesta od razine Uprave do razine rukovoditelja. Relativni udio žena u menadžmentu manji je od relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih, odnosno u 2018. godini udio žena u

⁸ 102-8 (zbog internog sustava praćenja nije bilo moguće uvrstiti informaciju o vrsti ugovora)

menadžmentu bio je 40 posto⁹. Također, u 2018. roditeljni/roditeljski dopust koristilo je 29 osoba od kojih su sve žene.¹⁰

Razvoj zaposlenika

Sustavna briga i ulaganje u razvoj svakog pojedinog zaposlenika jedan je od ključnih faktora za ostvarivanje ciljeva državne razvojne i izvozne banke. Svi zaposlenici HBOR-a imaju jednake mogućnosti usavršavanja i obrazovanja, sukladno potrebama poslovanja. Sadržaj razvojnih programa kreira se prema potrebama individualnih radnih mjesta, organizacijskih jedinica i specifičnih potreba HBOR-a. Zaposlenicima su na raspolaganju specijalistički seminari i usavršavanja, tečajevi stranih jezika, informatički tečajevi, stručne prakse razmjene znanja sa srodnim institucijama u zemlji ili inozemstvu te dugoročna usavršavanja (dodiplomski ili poslijediplomski studiji).

Uvjeti za usavršavanje i obrazovanje zaposlenika regulirani su Pravilnikom o usavršavanju i obrazovanju zaposlenika. Neki od uvjeta odnose se na: vrste usavršavanja i obrazovanja, planiranje usavršavanja i obrazovanja te prava i obveze zaposlenika. Nadalje, sustavno se osigurava prenošenje stečenih znanja u organizaciji. Uz eksterne edukacije, organiziraju se i interne edukativne radionice.

Interne edukativne radionice organiziraju se ciljano, za pojedine skupine zaposlenika, a dio ih je otvoren za sve zainteresirane, čime se nastoji dodatno educirati zaposlenike i osigurati protok informacija. Najčešće teme ovih radionica su izmjene zakonske regulative, usvajanje menadžerskih znanja, a po potrebi i upoznavanje s promjenama u procesima i načinima rada. Također, organiziraju se i specijalizirane radionice za razvoj i stjecanje specifičnih znanja i/ili kompetencija važnih za poslovanje, a održavaju ih stručnjaci ili relevantne osobe iz zemlje ili inozemstva.

Za sve novozaposlene i pripravnike osigurano je redovito izvođenje ciklusa radionica Interna obuka za pripravnike i novozaposlene koja osigurava uspješniju orijentaciju i upoznavanje novih zaposlenika s internom organizacijom i pojedinim procesima rada. Obukom se potiče i upoznavanje i razmjena mišljenja između zaposlenika. Interna obuka sadrži i stručne radionice i radionice mekih vještina (*soft skills*). Stručne radionice vode iskusni zaposlenici iz svih organizacijskih jedinica, koji su prošli obuku za trenere. Nadalje, vodi se evidencija o edukacijama iz područja društvene odgovornosti; ljudskih i radnih prava, zaštite okoliša i antikorupcije.¹¹

U 2018. zaposlenici HBOR-a pohađali su razne obuke i usavršavanja: 82 posto zaposlenika prošlo je neki oblik edukacije (seminari, konferencije, dugoročna usavršavanja, razvojni projekti, i drugo). Prosječno po zaposleniku organizirano je 32,8 sati interne edukacije i 15,4 sati eksterne.¹²

⁹ 405-1

¹⁰ 401-3

¹¹ 404-2

¹² 404-1

Tijekom 2018. godine zaposlenici koji su prepoznati kao izuzetno motivirani te potencijalni budući nositelji ključnih aktivnosti unutar banke uključeni su u program razvoja pod nazivom „HBOR Talenti“.

Prepoznati talenti uključeni su u ciklus edukacija kroz nekoliko modula osmišljene za njih, a u svrhu podržavanja njihovog daljnjeg razvoja i poticanja njihovog ostanka u organizaciji. Program njihovog razvoja, među ostalim, uključuje edukacije na području strateškog planiranja, upravljanja projektima, vođenja i upravljanja timom.

Jedna od aktivnosti programa za razvoj talenata je uključivanje u međusektorske projekte što je posebno važno u svjetlu izrade nove HBOR-ove strategije (za čiju su realizaciju osigurana bespovratna sredstva iz EU fondova) jer je sustavan razvoj zaposlenika neophodan za kvalitetno provođenje budućih aktivnosti.

Procjena radne uspješnosti

Kako bi se osiguralo ostvarenje zacrtanih planova i ciljeva, potrebno je sustavno praćenje učinka razvoja svakog zaposlenika, pa tako i cijele organizacije. Iz tog je razloga 2015. godine uveden sustav upravljanja učinkom u sklopu kojeg se kvartalno procjenjuju generičke kompetencije i definirani ciljevi te za svaki kvartal postavljaju novi ciljevi. Procjena ostvarenja temelji se na procjeni kompetencija i procjeni ostvarenja ciljeva u omjeru 50 : 50. Nadalje, uvedeni su obvezni kvartalni razgovori koji imaju za cilj davanje povratnih informacija zaposlenicima od izravno nadređenog menadžera. Također se održavaju godišnji razgovori sa zaposlenicima.

Tijekom 2018. nastavljene su aktivnosti s ciljem podizanja kvalitete postavljenih ciljeva i poticanja menadžmenta na davanje povratnih informacija i procjenu učinka zaposlenika. Ovo je rezultiralo dobrovoljnim definiranjem individualnih ciljeva za više od 90 posto zaposlenika. Razvoj karijere provodi se kroz potencijalna specijalistička i stručna unapređenja zaposlenika ili usmjeravanjem i razvojem njihove karijere u smjeru menadžerskih ili voditeljskih pozicija.¹³

Zdravlje i sigurnost

Pravilnik o zaštiti na radu utvrđuje pravo na zaštitu na radu svim zaposlenicima HBOR-a. Poslove zaštite na radu obavlja osoba zadužena za zaštitu na radu i zaštitu od požara i Odbor za zaštitu na radu. Odbor se sastaje najmanje dva puta godišnje, a članovi Odbora raspravljaju o aktualnim temama iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način provodi stručnjak za zaštitu na radu. Takve edukacije prošli su svi HBOR-ovi zaposlenici, a novozaposleni se odmah upućuju na ove edukacije.

Pitanja zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu definirana su posebnim internim aktima.¹⁴ Pravilnik o zaštiti na radu i Upute o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti objavljeni su na intranet stranicama i dostupni su svim zaposlenicima. Dodatno je na intranetu uspostavljena posebna tematska naslovnica Zaštita na radu gdje se redovito objavljuju sve relevantne informacije i upute. Svake

¹³ 404-3

¹⁴ 403-4

godine osoba zadužena za zaštitu na radu i zaštitu od požara u pisanom obliku upućuje Upravi Izvješće o mjerama zaštite na radu i poduzetim mjerama tijekom prethodne godine te Plan mjera za tekuću godinu.¹⁵

U 2018. godini nastavljen je postupak nabave stolaca i stolova podesivih po visini i ergonomskih tipkovnica sa svrhom provođenja preventivnih mjera zaštite od nastanka profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad. Dvoje zaposlenika sa zdravstvenim poteškoćama upućeno je na medicinu rada radi ostvarivanje dodatne zaštite zdravlja radnika. Tijekom 2018. godine manje je ozlijeđeno četiri zaposlenice i troje zaposlenika, dok smrtnih slučajeva i profesionalnih bolesti nije bilo. Sve ozljede zabilježene su u gradu Zagrebu.¹⁶

¹⁵ 403-1

¹⁶ 403-2

Utjecaj na okoliš

Otpad

Svojim poslovanjem HBOR ne proizvodi značajnu količinu otpada. Ipak, HBOR već godinama izvještava o ovom aspektu svog utjecaja, bez postavljanja specifičnih ciljeva.

Opasni otpad

Električna i elektronična (EE) oprema pažljivo se prikuplja i skladišti odvojeno prema vrsti do predaje ovlaštenom sakupljaču EE otpada. Odvojenim prikupljanjem osigurava se da opasni otpad ne onečišćuje komunalni otpad. Tijekom 2018. godine ovlaštenim sakupljačima predavan je: EE otpad i ostali opasni otpad (fluo cijevi i žarulje), a najveći porast je zabilježen u segmentu EE otpada jer su otpisani stari fotokopirni uređaji. Također, vidljivo je također da je slijedom otpisa pojedinih vrsta starih uređaja tijekom 2018. godine zabilježen značajan pad prikupljenih tonera.

Predani opasni otpad u kg	2016.	2017.	2018.
EE otpad	1010	460	2680
Toneri	20	125	15
Baterije	0	20	20
Fluo cijevi i žarulje	20	30	7
Rashladni uređaji	0	0	0

Napomena: ispravak podataka, u DOP IZVJEŠĆU 2017. prikazani su podaci za 2017. i 2018.

Ostali otpad

Građevinski i glomazni otpad nastaje povremeno, a zbrinjava ga izvoditelj radova. Promjenom uvjeta ugovaranja poslova, od izvoditelja radova se, u okviru ugovorene cijene, očekuje i zbrinjavanje nastalog otpada. Plastični otpad prikuplja se u posebno označene kartonske kutije postavljene po hodnicima HBOR-ovih zgrada. U odnosu na 2017. godinu zabilježen je značajan porast glomaznog otpada zbog toga što je nakon inventure otpisana znatna količina osnovnih sredstava (stolova i stolica).

Ostali otpad u kg	2016.	2017.	2018.
Građevinski i glomazni otpad	1420	430	2560
Plastični otpad	n/a*	487	140

Napomena: u 2016. nema podataka o prikupljenom plastičnom otpadu

Sukladno zakonu, HBOR imenuje povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika za otpad koji nadziru provedbu propisa o gospodarenju otpadom, organiziraju provedbu propisa o otpadu i savjetuju o pitanjima gospodarenja otpadom koji se tiču HBOR-a. Daljnje aktivnosti HBOR-a u vezi s gospodarenjem otpadom nastaviti će se u smislu razvoja sustava gospodarenja otpadom i unapređenja sustava praćenja vrsta i količina prikupljenog otpada. Također se planira nastavak provedbe edukativnih aktivnosti i mjera radi utjecanja na smanjenje stvaranja otpada te dodatno proširivanje svijesti među zaposlenicima o važnosti odvajanja, prikupljanja i recikliranja otpada. Ovim aktivnostima osigurava se utjecaj na poslovanje u nekoliko razina; na smanjenje operativnih troškova poslovanja te na uklanjanju prepreka u radu pojedinih organizacijskih jedinica (npr.

smanjenje količine materijala predanog u pismohranu, unapređenje informacijskog sustava, bolja ugradnja principa Zelenog ureda nakon edukacije zaposlenih iz prethodnog razdoblja i drugo).

Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja

Biorazgradivi otpad i otpadno ulje iz separatora koji nastaju radom kuhinje i restorana prikuplja se i predaje ovlaštenoj osobi za industrijsko čišćenje, sakupljanje i privremeno zbrinjavanje otpada.

Papir i karton

Otpadni papir i karton prikupljaju se u posebno označene kartonske kutije za otpadni papir. Kutije su postavljene po sobama i na vidljivim mjestima po hodnicima, uz zajedničke uređaje za ispis i umnožavanje. Otpadni papir za uništavanje prikuplja se zasebno. Otpadni papir predaje se tvrtkama za sakupljanje i oporabu/zbrinjavanje papira. HBOR kontinuirano radi na sustavu koji bi doveo do smanjene upotrebe dokumentacije u papirnatom obliku.

Prikupljeni papir karton u kg

	2016.	2017.	2018.
Ukupno	13.440	11.130	7.100 ¹⁷

Energija

HBOR kontinuirano ulaže napore u poboljšanje energetske učinkovitosti u objektima koje koristi. U 2018. godini na dvije lokacije u Zagrebu potrošnja se nadzire putem Sustava za daljinsko očitovanje potrošnje energije i vode. U svim objektima obavljaju se redoviti godišnji pregledi i servisi opreme i trošila. Tijekom 2018. godine nastavljen je postupak zamjene štednih žarulja i fluorescentnih cijevi s LED rasvjetom. Postupak zamjene provodi se postupno, radi optimizacije troškova nabave i troška zbrinjavanja. Izrađena je projektna dokumentacija za novi, energetski učinkovitiji sustav hlađenja na lokaciji Strossmayerov trg, instalacija kojeg je planirana za 2020. godinu.¹⁸ U HBOR-ovim lokacijama u Zagrebu koriste se različite vrste i kombinacije energenata. Potrošnja energije u HBOR-ovim područnim uredima nije analizirana (prostori se nalaze u zakupu). Energenti koji se koriste na lokacijama HBOR-a su:

- Plin: za potrebe grijanja i pripremu tople vode;
- Dizel gorivo: za potrebe agregata za proizvodnju električne energije
- Sunčeva energija za zagrijavanje vode (kolektor na jednoj lokaciji)
- Električna energija
- Toplinska energija iz gradske toplane

Potrošnja energenata na Strossmayerovom trgu	2016.	2017.	2018.
Plin ukupno (u m³)	64.068,40	64.902,30	68.198,90
Struja (kWh)	219.719,86	227.446,76	230.968,36
Voda (m³)	1.616,30	1.782,00	1.865,20

*Napomena: Nema podataka za lokaciju Gajeva i Zelinska

¹⁷ 306-2

¹⁸ 302-4

Korporativno upravljanje

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila temelj su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za uspješno poslovanje u sve zahtjevnijem regulatornom okruženju. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i dobru praksu u području korporativnog upravljanja koju ugrađuje u svoje poslovanje sukladno načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Kodeksom ponašanja HBOR-a definiran je temeljni standard etičkog i zakonitog postupanja, pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja. Predviđena je i mogućnost prijave kršenja Kodeksa. Obrazac za prijavu, opis načina podnošenja prijave i adresa elektroničke pošte za zaprimanje dostupni su na mrežnim stranicama HBOR-a.¹⁹ Osoba odgovorna za praćenje usklađenosti odgovorna je za postupanje na temelju prijave za kršenje Kodeksa ponašanja HBOR-a, prijave o nepravilnostima te savjetovanje²⁰. Tijekom 2018. godine vođena su dva postupka na temelju prijave o kršenju Kodeksa ponašanja HBOR-a²¹. Svake godine do 31. siječnja za prethodnu godinu Upravi se podnosi godišnji izvještaj o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima na temelju prijave za kršenje Kodeksa ponašanja HBOR-a.

Sukladno načelima javnosti poslovanja financijski izvještaji HBOR-a i Grupe HBOR u izvještajnom razdoblju objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnja odvojena i konsolidirana financijska izvješća HBOR-a utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru. Godišnju procjenu rejtinga HBOR-a provode dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's i Moody's).

Upravljačka tijela

Dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o HBOR-u (NN 138/06) i Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13) te su detaljnije razrađene u Statutu HBOR-a. Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora. Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku.

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju. Nadzorni odbor također prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave. Nadzorni odbor po Zakonu čini deset članova i to šest ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

Tijekom 2018. godine Nadzorni odbor djelovao je u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Zdravko Marić, ministar financija, predsjednik Nadzornog odbora,

¹⁹ 102-17

²⁰ 205-1

²¹ 102-16

- dr. sc. Martina Dalić, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora (do 16. svibnja 2018.),
- Darko Horvat, ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (od 30. svibnja 2018.),
- Predrag Štromar, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja,
- Gabrijela Žalac, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,
- Gari Cappelli, ministar turizma,
- Tomislav Tolušić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar poljoprivrede,
- Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore,
- mr. sc. Boris Lalovac, zastupnik Hrvatskog sabora,
- Božica Makar, zastupnica Hrvatskog sabora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun, Hrvatski sabor.

Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova. Uprava je također zadužena za donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

Članovi Uprave HBOR-a u 2018. godini:

- mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Uprave,
- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član Uprave.

Temeljem Kodeksa korporativnog upravljanja HBOR-a i Zakona o reviziji, odlukom Nadzornog odbora osnovan je Revizijski odbor HBOR-a. Revizijski odbor sastavljen je od tri člana od kojih je jedan član Nadzornog odbora HBOR-a, a druga dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti neovisan član, imenuje Nadzorni odbor. Iz redova neovisnih članova Revizijskog odbora, Nadzorni odbor imenuje predsjednika. Revizijski odbor HBOR-a djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Lajoš Žager, redoviti profesor, Katedra za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik Revizijskog odbora,
- Grozdana Perić, predsjednica Odbora za financije i državni proračun u Hrvatskom saboru, zamjenica predsjednika Revizijskog odbora,
- Aurora Volarević, direktorica Interne kontrole, revizije i rizika u Hrvatskom Telekomu d.d., članica Revizijskog odbora.

Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke djeluju i sljedeći odbori: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika, Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i Odbor za upravljanje poslovnim promjenama.

Sustav unutarnjih kontrola HBOR-a organiziran je kroz neovisne organizacijske jedinice:

- Neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima provodi utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen,
- Unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica provodi provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti, primjenu unutarnjih politika i procedura te postupke u svezi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,
- Neovisna funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća. Osnovna zadaća funkcije praćenja usklađenosti ograničiti je rizik neusklađenosti i na taj način ograničiti i njegove negativne posljedice, osigurati usklađenost svih internih akata i poslovnih procesa s relevantnim propisima te promicati načela etičnog poslovanja.

Praćenje usklađenosti

Sukladno zakonskim zahtjevima, u HBOR-u je uspostavljena Funkcija praćenja usklađenosti. Ova funkcija neovisna je o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima neki rizik nastaje, a provodi se decentralizirano u svim organizacijskim jedinicama HBOR-a. Kako bi se bolje reguliralo praćenje usklađenosti i definirale odgovornosti svih zaposlenika i odgovornih osoba za poštivanje relevantnih zakona, propisa, politika, standarda i procedura HBOR-a na snagu su 2018. godine stupili Politika praćenja usklađenosti i Pravilnik o praćenju usklađenosti. Praćenje usklađenosti obavlja se sukladno godišnjem planu rada koji je sastavljen temeljem dokumentirane procjene rizika. HBOR je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi te robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavlja sukladno njegovim odredbama. Sukladno Zakonu o javnoj nabavi, HBOR na svojim mrežnim stranicama objavljuje:

1. Plan nabave roba, usluga i radova za svaku kalendarsku/proračunsku godinu te sve izmjene i dopune Plana
2. Registar Ugovora
3. Gospodarske subjekte s kojima ne smije sklapati Ugovore o nabavi zbog sukoba interesa

Javnost rada

HBOR kontinuirano poduzima korake u smjeru povećanja dostupnosti informacija svim zainteresiranim stranama te proaktivnog informiranja javnosti.

Osobita pažnja posvećuje se izvještavanju javnosti o ciljevima rada i mjerama za njihovo ostvarivanje kao i o rezultatima aktivnosti, poštujući pri tome i vodeći računa o zakonom zaštićenim informacijama. Stoga su na mrežnim stranicama HBOR-a dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu bankovnoj tajni sukladno Zakonu o kreditnim institucijama.²²

Tijekom 2018. godine javnost je redovito informirana o važnim promjenama ili novostima u poslovanju HBOR-a, putem različitih oblika komunikacije: priopćenja za javnost i pisanih

²² 417-1

odgovora na postavljene upite. Redovito i pravovremeno objavljuje se godišnje financijsko izvješće s izvješćem neovisnog revizora, polugodišnje financijsko izvješće s izvješćem posloводства te kvartalna skraćena financijska izvješća.

U izvještajnoj godini HBOR je objavio 18 priopćenja kojima je javnost informirana o poslovanju, postignutim poslovnim rezultatima, uvođenju novih i izmjenama postojećih proizvoda i usluga. Objavljeno je 27 postupaka javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave, a na mrežnim stranicama HBOR-a bili su objavljeni i postupci jednostavne nabave.

Korisnicima prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija dostupne su informacije kojima HBOR raspolaže pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama, osim onih koje podliježu bankovnoj tajni sukladno Zakonu o kreditnim institucijama. Pristup informacijama omogućen je tijekom cijele godine, radnim danom od 8 do 16 sati. Službenik za informiranje izrađuje i godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama koje dostavlja Povjereniku za informiranje. Tijekom 2018. godine zaprimljeno je 39 zahtjeva za pristup informacijama sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama.

Antikorupcija

HBOR je, slijedom *Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012.*, donio mjere otklanjanja uzroka korupcije. Nakon isteka programa svi akti i načini postupanja postali su dio redovite poslovne prakse HBOR-a. Izjava o nepostojanju sukoba interesa dio je obvezne dokumentacije postupka nabave. Javno su objavljeni i dostupni kriteriji za dodjelu sponzorstava i donacija. Redovito se provodi godišnje planiranje rada kontrolnih funkcija. Zaposlenicima je dostupan informativno-edukativni materijal iz područja etike i sukoba interesa, a svi novi zaposlenici prolaze redoviti postupak upoznavanja s ovim temama. U Kodeksu ponašanja HBOR-a definiran je mehanizam za postupanje po prijavama o nepravilnostima i ostalim prigovorima.

Kroz redovite preglede i osuvremenjivanje akata nastavljaju se razvijati usvojena načela²³. Funkcija praćenja usklađenosti je u 2018. godini provela online edukaciju na temu poslovne etike s naglaskom na sprječavanje sukoba interesa. Edukacija je provedena s ciljem učinkovitog upravljanja sukobom interesa unutar organizacije, što podrazumijeva poznavanje određenog propisanog okvira ponašanja, te razvoj svijesti i kapaciteta svakog pojedinog zaposlenika za kritičku samoprocjenu situacija u kojima bi se mogli naći prilikom ispunjavanja svakodnevnih zadataka. Edukacija i testiranje je bilo obavezno za sve, bez obzira na položaj i razinu odgovornosti, a izostanak sudjelovanja u testu znanja bilježilo se u dosjeu zaposlenika, kao neispunjavanje obaveze pohađanja edukacije²⁴. Tijekom 2018. godine nisu zabilježeni slučajevi prijave sumnje na korupciju, niti je bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije. Također nije bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a po pitanju korupcije²⁵.

²³ 205-1

²⁴ 205-2

²⁵ 205-3

Sprečavanje financijskog kriminala

HBOR u svom poslovanju provodi mjere, radnje i postupke radi sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama Pravilnika o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma i Metodologije za provedbu mjera, radnji i postupaka sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma koji su temeljeni na Zakonu o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma. U 2018. godini nastavljene su aktivnosti jačanja internog sustava sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT) te je HBOR uskladio svoje poslovanje s odredbama Zakona koji je stupio na snagu početkom 2018. godine. Odlukom Uprave iz svibnja 2018. prihvaćene su izmjene i dopune Pravilnika o makroorganizaciji i mikroorganizaciji HBOR-a te je osnovana organizacijska jedinica *Ured za usklađenost, SPNFT i informacijsku sigurnost* u koji je, uz ostale funkcije, smještena i neovisna funkcija sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma. U skladu s propisanim obvezama, ovlaštena osoba održala je stručno osposobljavanje i edukaciju zaposlenika HBOR-a vezano za primjenu mjera, radnji i postupaka sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma. Istovremeno, ovlaštena osoba i njezin zamjenik i sami su pohađali stručne skupove i edukacije na temu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma te su radnicima pružali savjetodavnu i praktičnu pomoć u konkretnim poslovnim situacijama.

Lokalne zajednice

Sponzorstva i donacije

Kriteriji za dodjelu sponzorstva i manjih donacija te poziv na upućivanje zahtjeva za donacije i sponzorstva objavljeni su na mrežnoj stranici HBOR-a u rubrici društveno odgovorno poslovanje. Tijekom 2018. godine provedeni su propisani postupci i kriteriji za dodjelu donacija, na temelju kojih je i raspisan HBOR-ov četvrti javni natječaj za dodjelu donacija. Natječaj Stvaramo jednake mogućnosti objavljen je u svibnju 2018. godine, a prijaviti se moglo projekte koji će se provoditi na području Republike Hrvatske s manje mogućnosti (I. - IV. skupina jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u ispodprosječno rangiranima) koji su namijenjeni unapređenju kvalitete života i/ili zdravlja i koji potiču socijalnu uključenost u zajednicu. U prijavi projekta trebalo je obrazložiti koji se učinci očekuju od provođenja projekta.

Na natječaju su izabrani sljedeći projekti:

- 1.** *Prevenција nasilja među djecom i mladima te poboljšanje kvalitete života djece s posebnim potrebama – PRESTANI!* – Udruga za pružanje psiho-socijalne i pedagoške pomoći djeci i mladima sa smetnjama i poremećajem u ponašanju – UDRUGA TI SI OK, Velika Mlaka, u iznosu od 43.460,00 kuna
- 2.** *Terapijskim jahanjem do osmijeha djece* – Osmijeh – udruga za terapijsko jahanje, Peteranec, u iznosu od 43.350,00 kuna
- 3.** *Veliki potencijal male zajednice* – Udruga Klikeraj, Osijek, u iznosu od 50.000,00 kuna
- 4.** *Više od livade, više od športa* – Nogometni klub “Bilo” Velika Pisanica, Velika Pisanica, u iznosu od 49.000,00 kuna
- 5.** *Zajedno protiv nasilja* – Udruga udomitelja djece i odraslih osoba “Veliko srce” Čazma, Čazma, u iznosu od 14.710,00 kuna
- 6.** *6mm-ispovijest o boli i pobjedi: gostovanja u lokalnim zajednicama* – Umjetnička organizacija Teatar Erato, Zagreb, u iznosu od 48.288,99 kuna
- 7.** *Igrajmo se zajedno* – Ekološka udruga „Krka“ Knin, Knin, u iznosu od 49.926,25 kuna
- 8.** *„Mala škola poduzetništva“* – Društvo “Naša djeca” Slatina, Slatina, u iznosu od 50.000,00 kuna
- 9.** *Sportsko-rekreativne aktivnosti i edukacije o EU projektima u Općini Brinje* – Udruga žena za očuvanje tradicije, kulturne baštine i ruralnog razvitka “Pavenka”, Brinje, u iznosu od 49.600,00 kuna
- 10.** *Aktivno u trećoj životnoj dobi* – Udruga Briga o starim i nemoćnim osobama (Bosino), Vukovar, u iznosu od 50.000,00 kuna
- 11.** *Biti Bolji-Be Better* – Udruga „Biti bolji“, Osijek, u iznosu od 36.068,00 kuna

Organizacijski profil

HBOR²⁶ potiče sustavan, održiv i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske. Prioritetna područja djelovanja HBOR-a su poticanje osnivanja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poticanje izvoza i razvitak turizma, financiranje inovacija i razvoja novih tehnologija, financiranje razvitka poljoprivrede, poticanje korištenja EU fondova i financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. HBOR svoje poslovne aktivnosti primarno fokusira na Republiku Hrvatsku, ali svojim kreditnim linijama daje podršku hrvatskim izvoznima.²⁷ Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Njemačkoj, Francuskoj, Luksemburgu, Ukrajini, Nizozemskoj i Italiji.²⁸

Sjedište HBOR-a je u Zagrebu gdje banka posluje na tri lokacije. HBOR ima i pet područnih ureda:

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski Kotar²⁹

Osnivač i stopostotni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska. Država jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamaca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.³⁰ Na dan 31. prosinca 2018. u HBOR-u je bilo zaposleno 370 zaposlenika.³¹ U 2018. nije bilo znatnih promjena u HBOR-u ili dobavljačkom lancu.³²

Vrijednosti

Vrijednosti HBOR-a su etičnost, odgovornost, pouzdanost, usmjerenost na korisnike, obnovljivost i znanje.

Vrijednosti HBOR-a

Etičnost	vjerujemo da visok stupanj etičnosti utječe na dugoročno učinkovito ispunjavanje postavljenih ciljeva. Potičemo etičnost naših zaposlenika kako prema korisnicima, tako i u međusobnim odnosima i odnosu prema povjerenim nam zadacima
Odgovornost	odgovornim ponašanjem prema povjerenom nam kapitalu i prema svakom zaposleniku, korisniku i projektu kojeg podržavamo osiguravamo dugoročnu uspješnost u ostvarenju naše temeljne svrhe

²⁶ 102-1

²⁷ 102-4

²⁸ 102-6

²⁹ 102-3

³⁰ 102-5

³¹ 102-7

³² 102-10

Pouzdanost	svojim radom želimo našim korisnicima pružiti sigurnost da ćemo dosljedno i sustavno podržati sve prihvatljive poduhvate
Usmjerenost na korisnika	nastojimo se što brže i učinkovitije prilagođavati zahtjevima naših korisnika
Obnovljivost	svoj uspjeh ne mjerimo ostvarenom dobiti, već dugoročnom dobrobiti za društvenu zajednicu koju će ostvariti projekti koje podržavamo
Znanje	s posebnom pozornošću podržavamo projekte koji stvaraju nove vrijednosti temeljene na znanju, a za svoje zaposlenike stvaramo uvjete i potičemo ih na stalno učenje kako bi ostvarili puni razvoj osobnih i profesionalnih mogućnosti ³³

Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR

U mil. kn	2016.	2017.	2018.
Ukupna imovina	27.374,92	28.055,80	27.198,93
Bruto krediti	26.343,12	26.332,99	26.243,12
Ukupni kapital i rezerve	10.037,98	10.268,83	10.054,01
Ukupni prihodi	924,00	919,36	791,25
Ukupni rashodi	(610,47)	(758,58)	(586,92)
Dobit	313,53	160,78	204,33
Kamatni prihodi	870,34	866,20	731,71
Kamatni rashodi	(452,67)	(390,46)	(356,07)
Neto kamatni prihod	417,67	475,74	375,64 ³⁴

Napomena: HBOR nije obveznik poreza na dobit.

Tijekom 2018. godine HBOR je kreditiranjem, izdavanjem garancija i osiguranjem izvoza podržao 2650 projekata s ukupnim iznosom od 8,40 milijardi kuna.

2650 PODRŽANIH PROJEKATA

8,4 MILIJARDE KUNA

Najveći dio odobrenja odnosi se na kreditiranje – u izvještajnoj godini kreditima je podržano 1970 projekata s iznosom većim od 5,61 milijardi kuna.

Ukupna poslovna aktivnost HBOR-a porasla je za 13 posto u odnosu na 2017. godinu pri čemu je značajan utjecaj imalo povećanje kreditiranja projekata sufinanciranih iz EU fondova za pet puta u odnosu na prethodnu godinu te povećanje iznosa osiguranog izvoznog prometa za 56 posto.

³³ 102-16

³⁴ 201-1

HBOR pribavlja dugoročna sredstva opće i posebne namjene na financijskim tržištima, najčešće u obliku kredita i dužničkih vrijednosnih papira, s ciljem osiguranja dostatnih financijskih sredstava za poslovanje HBOR-a i financiranje kreditne aktivnosti. Pribavljanje sredstava posebne namjene odvija se putem međunarodnih financijskih institucija, razvojnih banaka i drugih srodnih institucija, dok se sredstva opće namjene pribavljaju na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima.

Više od 88 posto ukupnog HBOR-ovog zaduženja realizirano je putem međunarodnih financijskih institucija od kojih najznačajniji udio ima Europska investicijska banka. Na tržištu kapitala, HBOR ima izdanu obveznicu koja čini 7,2 posto ukupnog HBOR-ovog duga. Što se tiče namjena, preko 50 posto ukupnog zaduženja namijenjeno je financiranju malog i srednjeg poduzetništva, dok se s oko 23 posto zaduženja financiraju projekti srednje kapitaliziranih poduzeća.³⁵

HBOR ima zaključene sporazume o suradnji s 57 različitih izvozno-kreditnih agencija, izvoznih banaka, razvojnih banaka te međunarodnim financijskim institucijama iz cijelog svijeta, čime je hrvatskim gospodarstvenicima omogućeno dobivanje informacija i kvalitetnije usluge pri nastupu na inozemnim tržištima i suradnji s inozemnim partnerima.

Članstva

HBOR je član ili sudjeluje u radu brojnih poslovnih udruženja, klubova i komora kao što su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Europska udruga dugoročnih investitora (ELTI), Mreža europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI), Međunarodni klub za financiranje razvoja (IDFC), Bernska unija, Međubankarsko udruženje Narodne Republike Kine i zemalja srednje i istočne Europe, Udruženje banaka srednje i istočne Europe (BACEE), kao i drugih gospodarskih i trgovinskih udruženja i komora.

HBOR je ujedno i član te surađuje s međunarodnim komorama u Republici Hrvatskoj kao što su Američka trgovačka komora u Hrvatskoj (AmCham), Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora (AHK), Nordijska trgovačka komora u Hrvatskoj i Hrvatsko-austrijska trgovinska komora putem kojih promovira te upoznaje potencijalne korisnike svojih proizvoda i usluga.

Također, HBOR je potpisnik UN Global Compacta, član Financijske inicijative UN-ovog Programa zaštite okoliša – (UNEP FI) i član Međunarodnog kluba za financiranje razvoja (IDFC).³⁶ Glavne aktivnosti IDFC-a usmjerene su na ciljeve održivog razvoja i to ponajviše razvoja u područja (zelene) infrastrukture, brigu o klimatskim promjenama, obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti te društvenom razvoju i socijalnom uključivanju putem programa smanjivanja siromaštva, brizi o jednakosti spolova i dr. Uloga HBOR-a i drugih članova ove organizacije je razvoj suradnje s vladama, privatnim sektorom i civilnim društvom u smislu premošćivanja financiranja, razvoja regulative i politike, izgradnje tehničkih kapaciteta i jačanje institucija, a sve radi usmjeravanja investicija u nove ekonomske i društvene sektore te u sektor zaštite okoliša.

³⁵ 102-9

³⁶ 102-12

Članstvo u navedenim organizacijama i dostupne komunikacijske mehanizme HBOR koristi u svrhu razvoja poslovanja te razvoja svojih proizvoda i usluga, razmjenu informacija, kao i ugradnju najboljih praksi u svoje poslovne procese.

HBOR je član Povjerenstva za razvojnu i humanitarnu pomoć koje vodi Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, kojem je službeni globalni okvir Program za održivi razvoj 2030. sa 17 ciljeva održivog razvoja, Plan za djelovanje iz Adis Abebe o financiranju razvoja, Pariški sporazum o klimatskim promjena, Svjetski humanitarni sastanak na vrhu, Agenda za humanost i Sendajski okvir za smanjenje rizika od katastrofa.

HBOR je u suradnji s Ministarstvom financija počeo s pripremama za Predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem EU u 2020. godini tijekom kojeg će HBOR biti zamjenik predsjedatelja Radne skupine za izvozne kredite Vijeća EU (*Export Credits Group*).³⁷

Zainteresirane strane

Zainteresirane strane u odnosu na HBOR su osobe koje utječu na HBOR ili su pod utjecajem odluka i aktivnosti HBOR-a. Zainteresirane strane HBOR-a su: država i tijela javne vlasti, korisnici, inozemne i domaće financijske institucije, regulatorna tijela, rejting agencije, zaposlenici, lokalna zajednica, nevladine organizacije, dobavljači/investitori i mediji.³⁸ HBOR prati stavove zainteresiranih strana i ocjenjuje njihovu utemeljenost te poduzima potrebne korake u postupnom unapređivanju odnosa i izgradnji transparentnosti.³⁹ HBOR aktivno i otvoreno komunicira sa zainteresiranim stranama, s posebnim naglaskom na unapređenje kvalitete komunikacije s korisnicima.⁴⁰

Praksa izvještavanja

HBOR izdaje godišnje izvješće o društvenoj odgovornosti (nefinancijsko izvješće)⁴¹, za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.⁴² Datum objave zadnjeg izvještaja bio je 29. lipnja 2018.⁴³

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje dogodile su se značajne promjene. Osim načela UN Global Compacta kojima se standardno koristi u pripremi izvještaja, u izradi ovog izvještaja HBOR se po prvi put rukovodio GRI Standardom - standardom Globalne inicijative za izvještavanje kao što je najavljeno u prethodnom izvještaju⁴⁴, kao i ciljevima održivog razvoja u identifikaciji onih kojima direktno i indirektno doprinosi. Također, HBOR je po prvi put proveo identifikaciju materijalnih pitanja, odredio im prioritet i granicu, koju će u sljedećem izvještajnom razdoblju uključiti u procjene i ocjene zainteresiranih strana⁴⁵.

³⁷ 102-13

³⁸ 102-40

³⁹ 102-42

⁴⁰ 102-43

⁴¹ 102-52

⁴² 102-50

⁴³ 102-51

⁴⁴ 102-48

⁴⁵ 102-49

Ovaj izvještaj daje pregled nefinancijskih utjecaja HBOR-a, a ne Grupe HBOR. Njime je obuhvaćeno sjedište u Zagrebu na tri lokacije i pet područnih ureda u Hrvatskoj ako u izvješću nije drukčije naznačeno.⁴⁶

Grupa HBOR priprema:

- odvojene financijske izvještaje matice – HBOR
- konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom – ovisna društva.⁴⁷

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju s ciljem pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR kako bi njihovi korisnici mogli donositi odgovarajuće ekonomske odluke te pružanja financijskih podataka o provedbi aktivnosti Grupe HBOR.

Kontakt: dop@hbor.hr⁴⁸

⁴⁶ 102-46

⁴⁷ 102-45

⁴⁸ 102-53

GRI tablica sadržaja

GRI POKAZATELJ ⁴⁹	INFORMACIJA	POGLAVLJE	UN GLOBAL COMPACT
PROFIL ORGANIZACIJE			
102-1	Ime organizacije	Društvena odgovornost i održivost	✓
102-2	Aktivnosti, robne marke, proizvodi i usluge	Zadovoljstvo korisnika	✓
102-3	Sjedište organizacije	Organizacijski profil	
102-4	Lokacija poslovnih aktivnosti	Organizacijski profil	
102-5	Struktura vlasničkih odnosa	Organizacijski profil	✓
102-6	Tržišta	Organizacijski profil	✓
102-7	Veličina organizacije	Organizacijski profil	✓
102-8	Zaposlenici i ostali radnici	Ravnopravnost spolova	✓
102-9	Dobavljački lanac	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	✓
102-10	Značajne promjene u organizaciji i dobavljačkom lancu	Organizacijski profil	✓
102-11	Primjena načela opreznosti	Naši programi i krediti	✓
102-12	Vanjske inicijative	Članstva	✓
102-13	Članstvo u udruženjima	Članstva	✓
STRATEGIJA			
102-14	Izjava najviše rangirane osobe u organizaciji	Izjava Uprave	✓
102-15	Ključni utjecaji, rizici i mogućnosti	Rizici i prilike	✓
ETIKA I INTEGRITET			
102-16	Vrijednosti, standardi i načela ponašanja	Korporativno upravljanje	✓

⁴⁹ 102-55

102-17	Mehanizmi traženja savjeta i izražavanja zabrinutosti vezanih uz etičnost	Korporativno upravljanje	✓
UPRAVLJANJE			
102-18	Upravljačka struktura	Upravljačka tijela	✓
UKLJUČIVANJE DIONIKA			
102-40	Lista dionika	Zainteresirane strane	✓
102-41	Dogovori kolektivnog pregovaranja	Beneficije	✓
102-42	Prepoznavanje i odabir dionika	Zainteresirane strane	✓
102-43	Pristup uključivanju dionika	Zainteresirane strane	✓
102-44	Ključne teme i zabrinutosti	Društvena odgovornost i održivost	✓
PRAKSA IZVJEŠTAVANJA			
102-45	Entiteti uključeni u konsolidirane financijske izvještaje	Praksa izvještavanja	
102-46	Određivanje sadržaja izvještaja i granica tema	Praksa izvještavanja	
102-47	Lista materijalnih pitanja	Materijalna pitanja i njihova važnost za HBOR	
102-48	Promjene u odnosu prethodno objavljene informacije	Praksa izvještavanja	
102-49	Promjene u izvještavanju	Praksa izvještavanja	
102-50	Izvještajno razdoblje	Praksa izvještavanja	
102-51	Datum zadnjeg izvještaja	Praksa izvještavanja	
102-52	Izvještajni ciklus	Praksa izvještavanja	
102-53	Osoba za kontakt	Praksa izvještavanja	
102-54	Izjava o izvještavanju u skladu s GRI Standardom	Praksa izvještavanja	
102-55	GRI tablica sadržaja	Praksa izvještavanja	

EKONOMSKI UČINAK			
201-1	Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	
201-2	Financijske posljedice i drugi rizici i prilike vezane uz klimatske promjene	Rizici i prilike	
201-3	Obveze organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	Beneficije	✓
201-4	Značajna financijska pomoć primljena od vlade	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	
NEIZRAVNI EKONOMSKI UTJECAJI			
203-1	Ulaganja u infrastrukturu i prateće usluge	Financiranje i podrška poduzetništvu i razvoju	
203-2	Značajan neizravan ekonomski utjecaj	Financiranje i podrška poduzetništvu i razvoju	
BORBA PROTIV KORUPCIJE			
205-1	Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika	Antikorupcija	✓
205-2	Komunikacija i obuka o antikorupcijskim politikama i procedurama	Antikorupcija	✓
205-3	Potvrđeni incidenti korupcije i poduzete mjere	Antikorupcija	✓
ENERGIJA			
302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	Energija	✓
302-4	Smanjenje potrošnje energije	Energija	✓
OTPAD			
306-2	Ukupna težina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja	Otpad	✓
ZAPOSLENJE			
401-1	Nova zaposlenja i fluktuacija zaposlenika	Dijalog sa zaposlenicima	✓

401-2	Beneficije osigurane zaposlenicima koji rade puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na djelomično radno vrijeme	Beneficije	✓
401-3	Roditeljski dopust	Ravnopravnost spolova	
ODNOSI ZAPOSLENIKA I UPRAVE			
402-1	Najmanje razdoblje obavijesti o promjenama u poslovanju	Komunikacija sa zaposlenicima	✓
ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU			
403-1	Postotak ukupne radne snage obuhvaćen formalnim zajedničkim odborima za zdravstvena i sigurnosna pitanja	Zdravlje i sigurnost	✓
403-2	Vrste i stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanaka te broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu	Zdravlje i sigurnost	✓
403-3	Radnici s visokom učestalošću ili visokim rizikom od bolesti povezanih s njihovim zanimanjem	Zdravlje i sigurnost	✓
OBUKA I OBRAZOVANJE			
404-1	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku prema kategoriji zaposlenika	Razvoj zaposlenika	✓
404-2	Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika te im pomažu u uspješnom okončanju radnog vijeka	Razvoj zaposlenika	✓
404-3	Postotak zaposlenika koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja	Razvoj zaposlenika	✓
RAZNOLIKOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI			
405-1	Raznolikost u upravljačkim tijelima	Ravnopravnost spolova	✓
NEDISKRIMINACIJA			
406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije i poduzetih korektivnih mjera	Komunikacija sa zaposlenicima	✓

MARKETING I OZNAČAVANJE**417-1**Označavanje proizvoda i usluga i zahtjevi za
informacije o proizvodima i uslugama

Javnost rada

Zadovoljstvo korisnika

PRIVATNOST KORISNIKA**418-1**Utvrđene pritužbe u vezi s kršenjem privatnosti
korisnika i gubitkom podataka o kupcima

Javnost rada